

För Tidnings-Urklipp

LAPP-
MISSIONEN.

F. Floring

STOCKHOLM 1907,

WILHELMSSONS BOKTR. A.B. FÖRLAG

ETT HEM I FJÄLLBYGDEN.

Om Herren icke bygger huset, så arbeta de fåfångt som bygga däruppå. Ps. 127: 1.

GAMMAL
BLINDLAPP.

MURARNE rifna, templet förstördt, altaret nedbrutet och »löftets folk» i fångenskap. Sådan var Gudsmannens syn. — — — Men det hägrar i fjärran! Löftena stråla, den Oföränderliges löften — och Gudsmannen ser andra syner.

Folket tillbaka, murareloket i Serubbabels hand och altaret står där åter på sitt rum, under det att templet bygges och fasta murar resas genom ett villigt folk, som dragit upp till »de bytesrika bergen» och hämtat virke — »att Herren må varda ärad».

Gudsfolket i fångenskap; maklighet och världskärlek, vinningslystnad och högmodha smidt bojar kring en gång fria händer. Murarne rifna,

så att gränsen trampats ut mellan en världsligställig församling och den religiösa »världen» — och hvarför? Altaret står icke på sitt rum. Jesus utanför den ljunna församlingen, ty hon har icke gifvit korset dess rätta plats. Men Herren står dock vid dörren och klappar, och till den, som upplåter, ingår Han och håller högtid.

Långmodig och barmhärtig är Herren!

Ordet väcker, Anden verkar och en liten kämpande skara vinnlägger sig om bönen och åkallan, bekännande sin och sitt folks synd. (Dan. 9: 3.)

Vinden begynner att blåsa, och Gud utgjuter sin Ande »på serlaregnets tid», det regn, som mognar säden till skörd, att »förstlingen» må varda inbärgad. Herren står vid dörren! Murareloket är i Hans hand, och själar »låta sig» uppbyggas till ett andeligt hus, till ett heligt prästerskap», och därför låter Herren icke arbetaren bygga

N. Thomasson.

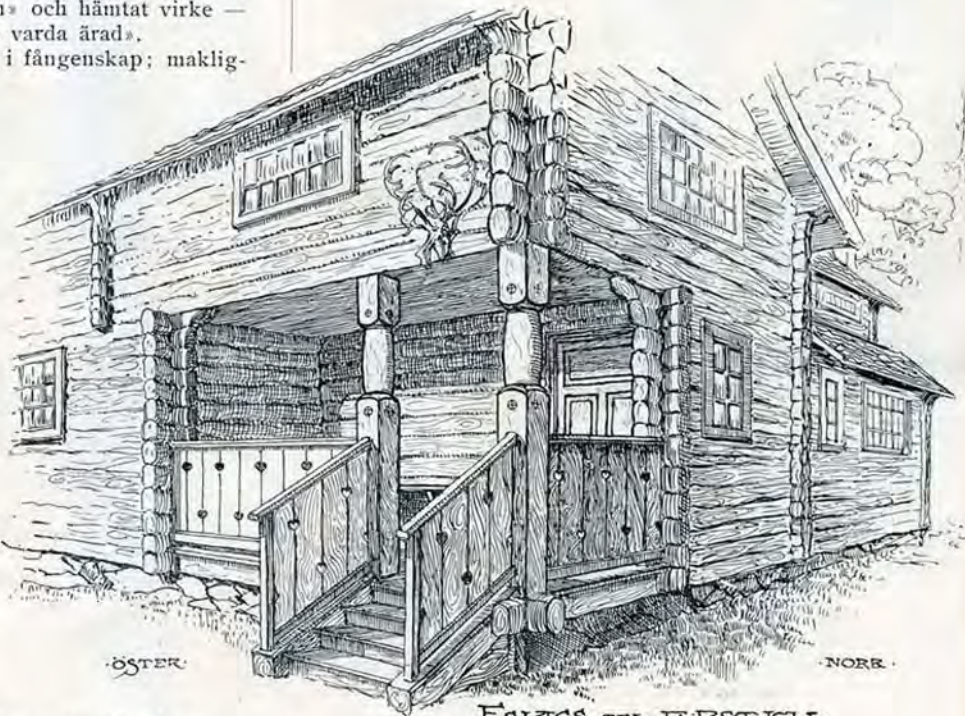
LAPPAR PÅ VALLBO KYRKPLATS.

fåfångt, ty arbetaren förstär att han är — intet. (1 Kor. 3: 7—15.)

Men än behöfver Herren fler arbetare, som frivilligt gå åstad »till det goda verket», ty än ligga stora vidder öde och marker obrutna, där Herrens tempel behöfver byggas.

Hur fröjdas man icke då för hvarje teg, som brytes, för hvarje verk, som göres i Herrens namn — »att Han må varda ärad».

Så har mången med glädje och tacksamhet sett, hur föreningen K. M. A., vid sidan af sin hittills öfvade missionsverksamhet bland lapparne, äfven upptagit ett arbete

SKISS TIL FÖRSTUGU-
KVISTEN Å HEMMET.

F. H. 1907.

direkt för »de gamla», i det att ett hem börjat byggas att mottaga åldringar från Jämtlands och Härjedalens fjälltrakter.

Den tid är längesedan förbi, då ordet lapp betydde detsamma som nomad. Och det varmhjärtade ropet: »lapp skall vara lapp» (nomad), som ljuder i vårt land, har tyvärr börjat höjas alltför sent. Icke så, att ej våra nomader ha möjligheter att uppehålla sig med renskötsel och att hjordarne — åtminstone på vissa fjällsträckor — kunna för betets skull betydligt ökas; och därför bör allt hvad som kan göras, både af stat och enskilde, göras för att rädda den lilla kvarlevan åt fjällen och att få så många som möjligt af de lappar, hvilka lämnat nomadlivet, att vända åter dit.

Men det är och förblir ändock så, att stora skaror af våra lappar icke kunna vara nomader ty det finnes icke ren nog att föda dem såsom nomader. Renarnes antal behöfver fördubblas för att så skall kunna ske. För så stora renhjordar ha vi väl icke längre tillräcklig mark, sedan nybyggaren tillåtits tränga så högt upp, grufsamhällen och järnvägslinier begränsat vidderna och skogsafverkarens

yxa så länge ohejdad fått gå fram på sitt härjningståg och flerstädes, äfven för renbetet, menligt ändrat de klimatiska förhållandena.

Mer än hälften af Sveriges lappar äro icke nomader och att få alla dessa åter till fjälllifvet är en omöjlighet.

Nej, vi måste se förhållandena sådana de äro och där söka göra det mesta möjliga för att möta behofven — och de äro stora.

När lappen af fattigdom måst lämna fjällen går han en mörk framtid till mötes. Ty han kan icke han, som så mången annan, hvilken går ut i lifvet »med två tomma händer», taga upp snart sagdt hvilket arbete som helst. Flertusenårig vistelse på fjället har danat hans släkte för detta speciella värf, och han omplanteras icke lika lätt, som ett landtbarn till stadsbo.

Han är icke stark nog — det gifves ju undantag — att gå in i en jordarbeterses gärning, eller att fylla de tunga timmer-

NOMADER I VINTERDRÄKT.

N. Thomasson.

lassen i skogen. Fabrikens instängda luft passar icke den, som bott på fjällvidderna. Och hvad den slöjdskunnige lappen kan åstadkomma af skidor och stafvar, kan icke ge honom inkomst nog att försörja sig och en kanske barnrik familj.

När så vintern kommer och handlandena neka att ge mer på kredit, då drifver nöden och förtviflan honom — ibland också lättjan — ut med tiggarestafven, från gård till gård, att gå denna förödmjukande och demoraliserande väg. Ja, här behöfver staten gripa in.

De gamla, som icke orka lefva nomadens lif i fjället eller äro för bräckliga (ofta blinda) att följa tiggarelasset, de utackorderas på bygden, där deras lefnadskväll mången gång blir så olika mot hvad kärlek och rättfärdighet fordra.

Det är för dessa gamla bland Jämtlandslapparne som K. M. A. fått förmånen att börja bygga ett hem, ty Gud har bevekt så många hjärtan att gifva. Det har kommit gåfvor från nära nog alla håll af vårt land, ja äfven från andra länder, och det är med tacksamhet till Gud man

RENSLAKT.

N. Thomasson.

tänker på dem, som räckt en hjälpande hand åt dessa våra så ringa aktade bröder.

Det nya hemmet kan icke blifva färdigt förr än ett år senare än man hoppades, då uppropet sändes ut. Man har icke velat onödigtvis forcera arbetet. Men för att lapparne, redan vid den tid man först tänkt, skola få njuta hemmets vård, har K. M. A. förhyrt en byggnad, där redan från den 1 okt. detta år äldre kunna mottagas.

För hemmets byggande har köpts en skogig tomt på en avslutningarne i den vackra Undersåkersdalen, ett par km. från Hållands anhaltstation. Och här, litet undan från stråkvägen, hoppas vi att de gamla skola trivas och få ett hem, som de känna som sitt eget, där kärlek och gudsfruktan möta dem under deras sista dagar på jorden.

DET TILLFÄLLIGA HEMMET.

Hemmets föreståndarinna är en af lapparnes verkliga vänner, fröken Ida Främpling, hvilken under många somrar som missionär vandrat i fjällen, där hon lärt känna lapparne och de henne.

Dess angelägenheter handhafves af en af K. M. A. tillsatt kommitté bestående af: fröken F. Hammar, ordf., grefvinnan E. Mörner, kassaförv., fröken I. Bahr, sekr., fröknarna S. Kurck, E. Palmstierna, I. Främpling samt notarien Efr. Lindberg och landbrukaren J. Ocklind.

Hemmets byggande, dess föreståndarinnas mången gång pröfvande arbete, kommitténs verksamhet anbefalla vi åt missionsvännernas fortsatta kärlek och förböner, att det hem, som bygges, må i allo blifva såsom Herren vill hafva det, till Hans namns ära — att arbetarne icke må bygga fåfängt.

Jämtland i sept. 1907.

F. Hoving.

RENHJORD I JÄMTLAND.

N. Thomasson.

Ett ålderdomshem för lappar

är, såsom bekant torde vara, under uppförande på en skuggig tomt på en av sluttningarna i den vackra Undersåkersdalen, ett par kilometer från Hållands anhaltstation, men dock undan från den allmänna stråkvägen.

Hemmet har redan från 1 oktober varit i värksamhet så till vida, att man till den nya byggnaden blir i ordning provisoriskt inrättat sig i en förhyrd byggnad. Hemmets föreståndarinnorna är fröken Ida Främpling, och dess angelägenheter handhavas av en styrelse, bestående av fröken F. Hammar, grevinnan E. Mörner, fröknarna I. Bahr, S. Kurck, E. Palmstierna, I. Främpling samt notarien Efr. Lindberg och lantbrukaren J. Ocklind.

Ritningarna till den tilltalande byggnaden äro uppgjorda av den kända lappvännen artisten Folke Hoving.

Det är en vacker tanke, som ligger bakom denna handling av varmhjärtade människovänner, den tanken nämligen, att söka bereda de gamla lapparne, till vilken kategori de än höra, de rika eller de fattiga, främst dock de senare, all den trevnad och glädje, yttre omständigheter kunna bereda.

Bekant är ju slagordet »lappen skall vara lapp», d. v. s. bör fortsätta som nomad, men faktum är dock att mer än hälften av Sverges lappar icke äro nomader — att få alla dessa åter till fjällivet låter sig inte göra.

Att vår nomad, då han lämnar sina faders naturliga näringsfång, i de allra flästa fall blir en »fattiglapp» i egentlig mening, är tydligt nog. Han kan inte ta i tu med vad arbete som hälst — sådan är inte hans kroppsbyggnad. Det blir armöd, och ofta tvingar nöden — ibland väl ock lättjan — ut på tiggarsstråt.

De gamla, som icke kunna följa tiggarslasset, bli utackorderade på bygden, där deras levnadsafton kan arta sig mörk nog. I samma läge komma de gamla; som äro för bräckliga att leva nomadliv i fjället.

Ur dessa och flera andra synpunkter är lapphemmets inrättande värt all erkännande och all stöd.